

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 2CoCsp/43/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119204876  
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119204876.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu: C. J., S.. XX.XX.XXXX, M. A. XX, XXX XX Q., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 08.07.2020, č. k. 10Csp/60/2019 - 73 jednohlasne takto

### rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I. a III.

Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 200,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, pokiaľ ide o základ uplatneného nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyhodnotil ako vzťahom, ktorý vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy a ktorý je potrebné posúdiť podľa predpokladov § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zistil, že v predchádzajúcom konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C/41/2013 bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie v rozsahu 431,50 eur vzhľadom na to, že zmluvy o revolvingovom úvere obsahovali neprijateľnú zmluvnú podmienku umožňujúcu žalovanému žiadať od spotrebiteľa za službu spočívajúcu v odklade maximálne 3 splátok, odplatu vo výške 215,75 eur, nešlo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, a táto bola v neprospech spotrebiteľa. Navyac žalovaný inkasoval poplatok už pri podpise zmluvy a žalobcovi vyplatil úver znížený o tento poplatok bez ohľadu na to, či by žalobca o odklad splátok žiadala alebo nie. Žalobca ako spotrebiteľ teda na súde úspešne uplatnil porušenie práva, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá a vyhodnotil nárok žalobcu v zmysle satisfakcie za to, že sa domáhal voči dodávateľovi na súde svojich práv ako dôvodný. Poukázal na ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia zdôraznil, že táto nemusí byť totožná s výškou bezdôvodného obohatenia, ktorého sa žalobca vo vzťahu k žalovanému úspešne domohol v inom súdnom konaní. Za opodstatnené finančné zadostučinenie považoval súd prvej inštancie sumu 200,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom I. a III. podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok zmeniť tak, aby žaloba bola zamietnutá a uplatnil si náhradu trov celého konania. Žalovaný tvrdí, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, ktoré by sumu 200,- eur ako primerané zadosťučinenie odôvodnilo. Súd prvej inštancie síce poukázal na neplatnosť dohody o poskytovaní služieb, avšak vo vzťahu k priznanému nároku nie je zrejmé, aké konkrétne súvislosti súd zvažil a na základe akých skutočností a ich posúdenia dospel k záveru o výške finančného zadosťučinenia v sume 200,- eur. V tejto časti považuje odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie za nepreskúmateľné, nie je zrejmé, z akých dokázaných skutočností súd vychádzal a vo vzťahu ku ktorým posudzoval primeranosť žalovaného nároku. Ďalej poukazuje na to, že žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že na jeho strane došlo k takým okolnostiam, ktoré vyžadujú priznanie zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Existencia ujmy ako predpoklad priznania jej vyrovnaní v podobe zadosťučinenia síce nemusí byť preukazovaná, ale v rámci racionálnych záverov musí byť odôvodnená konkrétnymi okolnosťami ako daná. Inak by zadosťučinenie nepredstavovalo žiadnu satisfakčnú funkciu. Samotný záver, že žalovaný porušil práva spotrebiteľa plynúce zo zmluvy, nie je záverom o skutočnej existencii takejto ujmy a podľa jeho názoru pre priznanie finančného zadosťučinenia nie je dostatočný. Tieto skutočnosti automaticky neznamenajú ujmu na strane žalobcu. Žalobca teda nepredložil súdu žiadne dôvody a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, žaloba čo do obsahu neobsahovala žiadne konkrétne skutočnosti a dôvody na preukázanie požadovaného nároku. Preto nie je na mieste aplikovať princíp o tom, že výška plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná. Na základe týchto dôvodov navrhol žalovaný odvolaniu vyhovieť.

4. Žalobca navrhol rozsudok potvrdiť ako vecne správny a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Zdôrazňuje, že jedinou podmienkou práva na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je úspech spotrebiteľa v súdnom konaní bez ohľadu na to, aké právo spotrebiteľa bolo porušené. V tejto súvislosti poukázal na predchádzajúce konanie, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20C/41/2013 vo vzťahu medzi stranami tohto konania.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného opodstatnené nie je.

6. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré odkazuje.

7. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

8. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje aj Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi,

má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

10. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa ešte zmiňuje podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. bolo spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z.

11. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi.

12. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle § 3 ods. 5 citovaného zákona po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

13. Je potrebné konštatovať, že vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C/41/2013 sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému vo vzťahu k vyplateniu bezdôvodného obohatenia vo výške 431,50 eur a určenia, že poplatok vo výške 215,75 eur, ktorý dojednával žalovaný so spotrebiteľom, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Vo vzťahu k takto uplatnenému nároku mal žalobca v konaní plný úspech a rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 13.03.2017, č. k. 20C/41/2013 - 73 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.11.2017, č. k. 11Co/35, 36/2017 - 176 nadobudol právoplatnosť dňa 12.01.2018. Právoplatným ukončením spomínaného konania bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností umožňujúcich žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobca sa teda bez akýchkoľvek pochybností úspešne domohol uloženia povinnosti žalovanému v inom súdnom konaní vo vzťahu k nárokom plynúcim z uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy.

14. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, ako aj funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ začal spor s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takejto intenzite. Žalobca bol nedôvodne vystavený stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania vo veci vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom je bez akýchkoľvek pochybností, že tento stav vyvolal žalovaný.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur tak, ako to správne určil súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní spotrebiteľskej zmluvy konal závadne. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď ujmy v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domáhal ochrany

svojich práv. Žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadostučinenia.

16. Súd prvej inštancie správne rozhodol aj o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v zmysle predpokladov § 255 ods. 1 a nasl. CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanom rozsahu. Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je aj prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie však čo do základu uplatneného nároku. Podľa § 255 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

17. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch I. a III. potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

18. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Vzhľadom na výsledok odvolacieho konania patrí žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhrada trov tohto štádia konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).